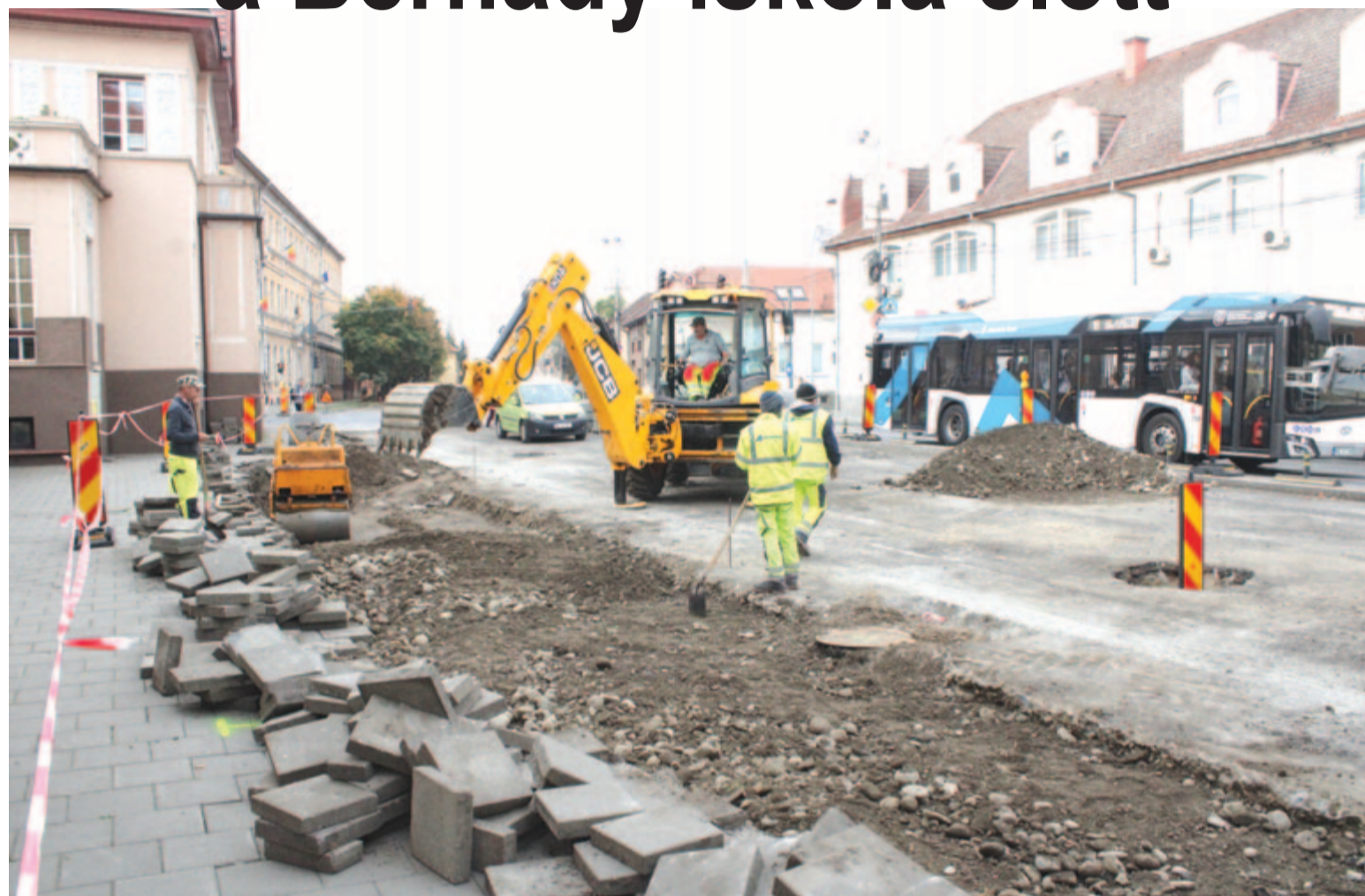

Újítást ígérnek a marosvásárhelyi közszállításban

Buszmegállót létesítenek a Bernády iskola előtt

Fotó: Nagy Tibor

Marosvásárhely infrastrukturális átalakításának része a Dózsa György utca teljes felújítása. A városlakók, akiknek a forgalomkorlátozás közepette is nap mint nap erre vezet útjuk gyalog, busszal vagy gépkocsival, láthatták, hogy a Bernády György Általános Iskola előtt buszmegállót alakítanak ki. Tekintettel arra, hogy a Mocca és a főtéri, Művész mozi előtti buszmegálló között elég nagy a távolság, több mint egy kilo-

méter, az utazóközönség számára nagyon célszerű ez a megálló. Vannak, akik emlékeznek még, hogy valamikor az iskola előtt megálltak a buszok, aztán buszsáv hiányában, a forgalom folytonossága érdekében megszüntették a megállót.

Mezey Sarolta

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron!

Megújul a Bernády tér

A Bernády György tér városunk egyik jelképe, a helyiek és a turisták gyakran megfordulnak ezen a helyen. A parkot 1994-ben alakították ki, itt áll az egykori polgármester, Bernády György szobra. Felavatásán sok ezer ember vett részt.

2.

Megtanulni NEM-et mondani

Aggasztó méreteket ölt a kábítószer-fogyasztás a fiatalok körében, és egyre zsengebb korban nyúlnak a diákok tudatmódosító szerekhez. Csak a bulin, csak a hétvégén, csak „egy kis füvet”, és folytathatnánk a sort a tettük súlyát elbagatellizáló magyarázatokkal.

6.

Kinyílt az Őszirozsa

Múlt hét végén a Temes megyei Újszentesen tizenharmadszor rendezték meg az Őszirozsa népdalvetélkedő országos döntőjét. Maros megye képviselői nemcsak élményekkel tértek haza, hanem díjakkal is.

10.

20%
KEDVEZMÉNY*

- óvodásoknak
- iskolásoknak
- egyetemistáknak

* Részletek az üzleteinkben.

0265 212 304

Marosvásárhely,
Szászrégen, Szováta

OPTICA
OPTOFARM

Aktuális

Pénzhiány és fénymedve

Mózes Edith

A kormány félmilliárd euróval tartozik az önkormányzatoknak. A Romániai Önkormányzatok Szövetségének (AMR) ügyvezető elnöke azt mondta, hogy a kormány az európai forrásokból megvalósítandó projekteket, az építkezéseket kockáztatja, ha nem fizeti ki nagyon gyorsan a pénzt.

Ahhoz, hogy a munkálatok befejeződhessenek, az önkormányzatoknak fizetniük kell az építetőknek. Ha nem zárják le év végéig a munkálatokat, akkor saját költségükön kellene folytatni, ami lehetetlen, hiszen az összegek óriásiak. Az AMR ügyvezető elnöke szerint a helyi hatóságok és az Európai Bizottság „végezte a dolgát”, a probléma a kormánynál van.

Siralmas a helyzet, mert sok fontos megkezdett munkálat félbe-szerbe marad, ha nem sikerül nagyon gyorsan pénzt kiutalni az önkormányzatoknak. Az is igaz, hogy bizonyos összegeket céltalanul lehet felhasználni.

Azonban az embereket felhőborítja, hogy a sok panasz ellenére máris kezdődnek a karácsonyi – közpénzes – bulik. Felhőborítónak tartják, hogy – mint minden évben – a helyi hatóságok most sem szégyellnek óriási összegeket költeni a karácsonyi díszvilágításra, a legváltozatosabb lámpákra és dísz tárgyra, állítólag a lakosság megörvendeztetése céljából. Ilyen szempontból az idei év különleges, hiszen nem lesz újabb karácsony a jövő évi választások előtt.

(Folytatás a 3. oldalon)

OKTÓBER
26., csütörtök
A Nap kel
7 óra 54 perckor,
lenyugszik
18 óra 18 perckor.
Az év 299. napja,
hátravan 66 nap.

✽ *Isten éltesse!*

Ma DÖMÖTÖR,
holnap SZABINA napja.

SZABINA: a Szabin férfinév női párja, jelentése: a szabinok népehez tartozó nő.

IDŐJÁRÁS
Változékony
Hőmérséklet:
max. 22 °C
min. 11 °C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2023. október 25.

1 EUR	4,9628
1 USD	4,6956
100 HUF	1,2851
1 g ARANY	297,4730

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Alzheimer Café – Mikor forduljunk orvoshoz?

A következő Alzheimer Caféra november 7-én, kedden délután 5 órától kerül sor a marosvásárhelyi Caritas Házban, a Mărăști utca 36. szám alatt. Szígyártó Adrienn és Cosma István pszichológusok vendége ezúttal dr. Jakab Izabella pszichiáter lesz. Az eseményen a résztvevők megtudhatják, melyek a demencia kezdeti tünetei, milyen előjelekre érdemes a családtagoknak odafigyelniük, mikor szükséges orvoshoz fordulniuk. Előtérbe kerül a korai felismerés fontossága, és szó lesz a segítségnyújtási lehetőségekről is. A rendezvény bizalmi közegében a jelenlévők szabadon kérdezhetnek és oszthatnak meg egymással demenciát érintő kérdéseket, történeteket. Az esemény ingyenes, de előzetes regisztrációhoz kötött. Érdeklődni és jelentkezni a 0741-258-194-es telefonszámon lehet hétköznapokon 8–15 óra között.

25. Bernády Napok

A Dr. Bernády György Közművelődési Alapítvány 25. alkalommal szervezi meg a Bernády Napokat. Október 26-án, ma 18 órakor, a Bernády Napok hivatalos megnyitóján, a Bernády Házban megnyílik A Marostól a Niagaráig – tárgyakkal Bernády György hagyatékából című kiállítás, a tárlatnyitón Orbán János történész előadásából számos érdekességet tudhatnak meg a jelenlévők a városépítő polgármesterről. 27-én, pénteken 10.15-kor mindenkit várnak a felújított Bernády park avatóünnepségére, ezt megelőzően 10 órakor dr. Bernády György sírjának megkoszorúzására. 12 órakor a Bernády Házban tematikus tárlat nyílik a képzőművészeti diákok munkáiból, és díjazzák a vetélkedők nyertesét. 18 órakor a Kultúrpalota nagytermében átadják a Bernády-émlékplakettet, majd Szinetár Dóra Jászai Mari-díjas magyarországi színművész Csináalom a fesztivált című egyéni műsora következik, zongorán kísér Bolba Tamás. A gálaestre még lehet jegyeket igényelni a 0265-266-855-ös telefonszámon vagy a Bernády Házban hétköznapokon 9–17 óra között.

A Kiskalász zenekar a nemzetközi könyvvásáron

November 16-án, csütörtökön 10 órától a Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvvásár keretében Hepehupa címmel interaktív családi koncertet tart a Kiskalász zenekar, amely elsősorban Bartos Erika verseinek a megzenésítésével lopta be magát a kisgyermekes családok szívébe, de mára már a saját megzenésített verseivel is nagy sikert arat. A belépő ára 25 lej, 15 fős vagy nagyobb csoport esetében 20 lej. Jegyeket a biletmaster oldalon lehet váltani, a színház jegypénztáránál csak készpénzzel lehet jegyet vásárolni.

A kis herceg a könyvvásáron

Ugyancsak a marosvásárhelyi könyvvásár egyik programjaként, november 18-án, szombaton 11 órától a Nemzeti Színházban viszi színre A kis herceg című előadását a Figura Stúdió Színház. A produkció rendezője Mosu Norbert-László. Az előadás időtartama egy óra, a jegy ára 30 lej. Jegyet a biletmaster oldalon lehet vásárolni, illetve a színház jegypénztáránál, itt csak készpénzzel.

Hírszerkesztő: Menyhárt Borbála

Írógép és hangszer

Művészeti diákok a Népújságnál

Művészeti diákok látogattak szerdán szerkesztőségünkbe az Iskola másként hét alkalmával, Nagy Orsolya osztályfőnök vezetésével. A hetedik fiatalokat Karácsonyi Zsigmond főszerkesztőnk fogadta irodájában, és beszélgetett velük a lapkészítés izgalmairól és buktatóiról.

Farczádi Attila

Az okoseszközök és a közösségi média világában sokan vitatják a nyomtatott sajtó szerepét, többen a létjogosultságát is megkérdőjelezzik. Mi az, aminek köszönhetően az újságok mégis megjelenhetnek, sőt meghatározó módon képesek befolyásolni a közélet alakulását? – készítette gondolkodásra ifjú vendégeit a főszerkesztő. Majd a választ is megadta: a lap hitele

és a nyomtatott szó ereje, amely közéleti szereplőket „épít” és emel fel, de fordított irányban is hat, mert határtalanul rombolni is képes. Emiatt óriási az újságírók felelőssége, főleg egy önálló közéleti lapnál, amely sajtóságot – a mai média világában meglehetősen ritka – módon egyedül olvasói elvárásainak kötelei megfizetni. Akárcsak a színpadon előadó zenészek a közönségüknek! – vont párhuzamot a médiában dolgozók és a művészek tevékenysége között –, miközben folyamatosan változó környezetben szükséges helytállniuk. Az írógépet, amelyet lelkesen próbáltak ki a diákok, már réges-rég felváltotta a számítógép billentyűzete, olombetűs tördelés helyett ma már pdf-re írják a mesterpéldányt, a reggeli szerkesztőségi gyűlések online kapcsolódással zajlanak, a lényeg azonban ugyanaz:

elhamarkodottan „elengedett” értesülések helyett legalább két forrásból beszerzett információk alapján, a szakmai követelményeknek megfelelően megírt, olvasószerkesztő, lapszerkesztő, korrektor és tisztafej által is ellenőrzött, majd csak így közzétett beszámolókból tájékoztassák a közvéleményt.

Korrektül, hitelesen – hogy az olvasók holnap is, de holnapután is bizalommal forgassák a lapot. Amelynek készítésébe talán a ma hetedik diákok is kedvet kapnak majd valamikor bekapcsolódni – a főszerkesztő mindenestre jelezte: örömmel várja és szívesen teret enged a lap hasábjain a fiatal művészetis közérdekű írásainak, akik a Népújság után az Erdélyi Magyar Televízió és az Erdély FM, valamint a Marosvásárhelyi Rádió szerkesztőségébe is ellátogattak.

Ünnepélyes avatóünnepség Marosvásárhelyen

Megújul a Bernády tér

Október 27-én, pénteken a 25. Bernády Napok rendezvénysorozat zárónapján sor kerül a városépítő polgármester nevét viselő felújított tér ünnepélyes avatójára. A Dr. Bernády György Közművelődési Alapítvány kuratóriuma szeretettel várja barátait, a Bernády Ház közönségét a 10:30 órakor kezdődő ünnepi eseményre.

A Bernády tér átalakítása – Marosvásárhely Polgármesteri Hivatalának közleménye szerint – a 2021-es részvételi költségvetés egyik nyertes projektje. A munkálatok

révén a Teleki-ház előtti térség, az Avram Iancu utca és a Posta utca között található kis park esztétikai és funkcionális szempontból is előnyösen megváltozik.

A Bernády György tér városunk egyik jelképe, a helyiek és a turisták gyakran megfordulnak ezen a helyen. A parkot 1994-ben alakították ki, itt áll az egykori polgármester, Bernády György szobra. Felavatásán sok ezer ember vett részt. Bizunk benne, hogy ezúttal is így lesz.

Hibaigazítás: Szerdai lapszámunkban az *Erről jut eszembe* című jegyzetben szereplő név helyesen: Vida Árpád. A hibáért elnézést kér a szerző N.M.K.

RENDEZVÉNYEK

Az Árvácska az Arielben

Október 29-én, vasárnap 19 órakor a Móricz Zsigmond kisregénye ihlette, 14 éven felüli nézőknek ajánlott Árvácskát lehet megtekinteni a marosvásárhelyi Ariel Színház nagytermében. Az Ariel Színház és a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem közös előadásának rendezője Vidoszky György.

Társasjátéknapiak a Kultúrpalotában

A hét végén, október 27–29. között tartják meg a marosvásárhelyi Kultúrpalotában a 9. társasjátéknapiak című rendezvénysorozatot, amelynek keretében a legújabb játékokat próbálhatják ki, illetve vásárolhatják meg az érdeklődők. A programban számos izgalmas verseny, tombola és dokumentumfilm-vetítés is szerepel. A vásár péntektől vasárnapig 10-től 20 óráig tart nyitva.

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasg.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

642357800076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

A román hadsereg szerepe a fekete-tengeri térség biztonságának megőrzésében

A román hadsereg az ország területén jelen lévő szövetséges haderővel együtt kulcsfontosságú szerepet tölt be a NATO számára stratégiai fontosságú fekete-tengeri térség biztonságának, a védelmi szövetség elrettentő képességének megőrzésében – hangoztatta Klaus Iohannis államfő szerdán Bukarestben, a hadsereg napja alkalmából az Ismeretlen katona sírjánál mondott beszédében.

Úgy értékelte: a globális biztonságot is fenyegetik a súlyosbodó regionális konfliktusok.

„Európa a második világháború óta példátlan válsággal néz szembe Oroszország Ukrajna elleni brutális és illegális katonai agressziója következtében, míg az Izrael elleni október 7-i megdöbbentő és elítélendő terrortámadás a Közel-Kelet hosszú távú teljes destabilizálásának kockázatát hordozza. Ebben a nehéz helyzetben még fontosabb a román hadsereg szerepe a nemzetbiztonság és a kollektív védelem biztosításában a NATO keleti szárnyán” – mondta az elnök.

Másfelől Iohannis szerint – NATO-tagsága és az Egyesült Államokkal kötött stratégiai partnersége révén – Románia

történelmének legerősebb biztonsági garanciáiban részesül. Megállapította: a román hadsereg ma egy korszerű, a NATO szerkezetébe szervesen illeszkedő intézmény.

Románia az idei évtől kezdődően a GDP 2,5 százalékát fordítja védelmi kiadásokra, amelyek legalább egyötödét a haderő műszaki fejlesztésére költik. Ez lehetővé teszi, hogy az ország a meglévő védelmi berendezések korszerűsítését és új, fejlett haditechnika beszerzését célzó programokat valósítson meg, beleértve a többcélú harci repülőgépek, modern radarrendszerek, illetve egyéni és kollektív védelmi berendezések beszerzését – tette hozzá az államfő.

Romániában még a kommunista időszakban nyilvánították október 25-ét a román hadsereg napjává. Az Agerpres állami hírügynökség szerint 1944-ben ezen a napon, Nagykaroly bevételével megvalósult az 1944. augusztus 23-i román átállás fő célkitűzése, az ország teljes területének felszabadítása a német–magyar megszállás alól, felszámolva az 1940. augusztus 30-i „bécsi diktátum” (második bécsi döntés) jogkövetkezményeit. (MTI)

A budapesti román nagykövet fellépést ígért az úzvölgyi kegyeletstörtőkkel szemben

A magyar Külgazdasági és Külügyminisztérium parlamenti államtitkára egyeztetett az úzvölgyi katonatemető ügyében a budapesti román nagykövettel, aki fellépést ígért a kegyeletstörtők eseményekkel szemben.

Magyar Levente szerdán a közmédiának nyilatkozva felidézte, múlt hétvégén újra „gyalázatos” események zajlottak az úzvölgyi katonatemetőben, ahol korábban román szélsőségesek beleástak a hősi halottak sírjaiba, valamint pikniket rendeztek.

A román szélsőségesek magatartása és

tettei a civilizációs normákkal összeegyeztethetetlenek, Magyarország számára pedig elfogadhatatlan, hogy a román hatóságok csak passzív szemlélői ezeknek a kegyeletstörtő eseményeknek annak ellenére, hogy nyáron született egy jogerős bírósági ítélet, amely alapján el kellett távolítani az illegálisan elhelyezett betonkereszteket – fogalmazott az államtitkár.

Ezért, mint arról beszámolt, kedden egyeztetett a budapesti román nagykövettel, miként tudná a két ország megnyugtatóan és hosszú távon kezelni ezt a kérdést, és arra jutottak, hogy az illetékes

hatóságoknak meg kell állapodniuk egy hosszú távú rendezési stratégiában.

Ez egy nyílt seb a kétoldalú kapcsolatokban, pedig Magyarország román barátaival inkább arra szeretne koncentrálni, hogyan tudná a két országot még jobban összekapcsolni utakkal, vasútvonalakkal, és hogyan tudná Románia schengeni csatlakozását elősegíteni – mondta az államtitkár.

Hozzátette, ugyanakkor nem csak a kétoldalú kapcsolatok szempontjából sérelmes ez az ügy, hanem az alapvető emberi értékeket is lábbal tiporja. (MTI)

Növekszik a rasszizmus az Európai Unióban

Növekvőben van a rasszizmus az Európai Unióban, a szervezet tagországaiiban élő fekete lakosság csaknem fele számolt be hátrányos megkülönböztetésről az EU emberi jogi ügynökségének felmérése szerint, melyből a The Guardian című brit napilap szerdán tett közzé részleteket.

A 6752, afrikai származású, 13 EU-s országban – Ausztriában, Belgiumban, Dániában, Finnországban, Németországban, Írországban, Olaszországban, Luxemburgban, Lengyelországban, Portugáliában, Spanyolországban és Svédországban – élő megkérdezettek 45 százaléka tapasztalt faji megkülönböztetést.

Ez hat százalékkal több, mint a 2016-ban elvégzett felmérés eredménye.

A legrosszabb eredményeket Németországban és Ausztriában rögzítették.

Michael O’Flaherty, az Európai Unió alapjogi ügynökségének vezetője „szégyenletesnek” nevezte a felmérés eredményeit, és felszólította az uniós tagállamokat, gyűjtsenek további adatokat annak érdekében, hogy a jelenséget kezelhessék.

„Döbbenetes, hogy az utolsó, 2016-ban elvégzett felmérés óta nem történt előrelépés. Ehelyett az afrikai származásúak még több hátrányos megkülönböztetéssel kénytelenek szembenézni csupán a bőrszínük miatt” – fogalmazott.

Kiemelte: a rasszizmusnak és hátrányos megkülönböztetésnek nincs helye a társadalomban, az EU-nak pedig a fel-

mérés eredményeit arra kellene felhasználnia, hogy megketőzze erőfeszítéseit az afrikai származásúak jogainak biztosítására.

Az ügynökség felhívta a figyelmet arra, hogy a faji megkülönböztetés jelen van az emberek mindennapi életében: minden negyedik válaszadó – a megkérdezettek 23 százaléka – azt mondta, a származása jelentett már hátrányt például a lakáskeresésnél. A színes bőrű emberekkel ugyanilyen arányban fordult elő, hogy fenyegető vagy sértő megjegyzést tett valaki a gyerekeikre etnikai hovatarozásuk miatt. Erről legmagasabb arányban – 37 és 39 százalék között – Írországban, Németországban és Finnországban, valamint Ausztriában számoltak be a megkérdezettek.

Nőtt azon válaszadók száma is, akik szerint származásuknak szerepe van a rendőrségi profilalkotásban: 2016-ban ez az arány 41 százalék volt, míg a legutolsó felmérés elvégzésekor, 2022-ben már 48 százalékra nőtt.

Ami a munkavállalást illeti, a válaszadók mintegy harmada, azaz 30 százaléka arra panaszkodott, hogy csupán határozott idejű szerződésre veszik fel őket. Eszerint az afrikai származásúakkal háromszor olyan gyakran kötnek ilyen típusú munkaszerződéseket, mint az unióban belüli átlag.

A feketék továbbá gyakran túlképzettek a rájuk bízott feladatokhoz képest: míg az EU-ban átlagosan 21 százalék az aránya azoknak, akik egyetemi diplomával közepes vagy alacsony végzettséget igénylő munkakörben dolgoznak, az afrikai származásúaknál ez az arány 35 százalék.

Magyarország folytatja az erdélyi magyar közösségek támogatását

Az orosz–ukrán háború és a nehéz gazdasági helyzet ellenére is az eddigi intenzitással folytatja Magyarország az erdélyi magyar közösségek támogatását, hiszen anélkül nincs nemzeti kormányzás, hogy a határon túli közösségeket ne segítenék – mondta a Külgazdasági és Külügyminisztérium parlamenti államtitkára hétfőn Kolozsváron.

Magyar Levente azt követően, hogy tárgyalt Kelemen Hunorral, a Romániai Magyar Demokrata Szövetség elnökével, kiemelte, a magyar kormány alapvető hozzáállása, hogy mindig meghallgatja a helyi közösséget arról, mire lenne szükség a szülőföldjén való boldoguláshoz.

Az elmúlt évek, különösen a 2022 előtti időszak sikertörténet volt, Magyarország ugyanis hathatós segítséget tudott

nyújtani ahhoz, hogy megerősödjének az erdélyi magyarok szülőföldön maradásának anyagi, gazdasági alapjai, és ezt szeretnék folytatni a jövőben is – jelentette ki az államtitkár az MTI-hez eljuttatott nyilatkozata szerint.

Magyar Levente a magyar–román kapcsolatokról azt mondta, fontos kétoldalú beruházásokat terveznek például a közúti közlekedés terén, amely Románia remélt mielőbbi schengeni csatlakozása fényében kiemelt jelentőséggel bír.

Továbbá infrastrukturális összeköttetésekről is tárgyalnak, úgy mint az M49-es autót, amely Budapestet Nyíregyházán keresztül Szatmárnémetivel fogja összekötni, és a harmadik nagy autópálya-csatlakozás a két ország között – tette hozzá az államtitkár. (MTI)

Ország – világ

Földrengés Vranceában

A Richter-skála szerinti 4,3-es erősségű földrengés volt szerda reggel 9.25-kor Vrancea szeizmikus térségben, Buzău megyében – közölte az Országos Földfizikai Intézet (INCDFP). A szeizmikus mozgás 140 kilométeres mélységben történt, epicentruma Sepsiszentgyörgytől 56, Buzăutól 57, Brassótól 58, Focșani-tól 68, Ploiești-től 70 kilométerre volt. Ebben a hónapban Románia területén 24 földrengést mértek, ezek erőssége 2 és 4,2 közötti volt a Richterskálán. Az idei legnagyobb romániai földrengést – 5,7-es erősségűt – február 14-én mérték Gorj megyében, 6,3 kilométeres mélységben. (Agerpres)

Tűz egy ipari csarnokban

Heves tűz ütött ki szerda reggel egy gyergyószentmiklósi üvegszálgyártó üzemben. A Harghita megyei katasztrófavédelmi felügyelőség közleménye szerint a lángok mintegy 300 négyzetméterre terjedt ki, égett az épület belseje és a tetőzete is. A hatóság közleménye szerint a tűz egy nem megfelelően szigetelt kapcsolótábla okozta rövidzárlat miatt keletkezhetett. A tűzoltók kiérkezésekor a csarnokban levő anyagok és tárgyak (műanyagok, 1 tonna gyanta, bútorzat) nagy lánggal égtek, és fennállt a veszély, hogy a lángok kiterjednek az egész csarnokra és az ott raktározott körülbelül 800 liter acetona. A katasztrófavédelmi erők eltávolították a csarnokból a gyúlékony anyagokat, majd lokalizálták és eloltották a tüzet. A tűzben senki nem sérült meg, egy személyt pánikroham tüneteivel szállítottak kórházba. (Agerpres)

Gondatlan öngyilkosjelölt

Gondatlanságból elkövetett testi sértés gyanújával vizsgálat indult egy bukaresti nő ellen, aki szerda reggel levetette magát egy bukaresti tömbház ötödik emeletéről, és rázuhant egy járókelőre. A fővárosi rendőrség tájékoztatása szerint az eset Bukarest negyedik kerületében történt. A 43 éves nő egy 60 éves nőre zuhant, és mindketten sérüléseket szenvedtek. Kórházba szállításukkor az eszméletüknél voltak, az idősebb nő állapota súlyosabb. Rendőrségi források szerint az ötödik emeletről leugró nő könnyelőként dolgozott a tömbházban egy vállalkozásnál, és öngyilkos akart lenni. (Agerpres)

Pénzhiány és fénymedve

(Folytatás az 1. oldalról)

Am sok helyen minden képzeletet felülmúl az ünnepre való készülődés költségvetése. Egy Kolozs megyei 4000 lakosú község példának okáért úgy döntött, hogy 360 ezer euróba kerülő karácsonyi fényeket bérel. Azaz a lakosság fejenként 90 eurót fizet, hogy lássa a fényeket. Mert a díszkivilágítás mind közpénzből történik. A konstancai városháza 900 000 eurót különített el karácsonyi és újévi ünnepi világításra.

Egy Iași megyei község a tavaly a helyi költségvetésből 100 ezer lej különített el a városháza előtti első közösségi karácsonyi vásár megszervezésére. Az ünnepi kivilágítás tavaly 45 ezer lejbe került, ami hozzávetőlegesen 9300 euró. Idén azonban az ünnepi karácsonyi díszkivilágításra szánt közpénz a tavalyinak több mint a kétszerese. A SEAP szerint a község ünnepi kivilágítási csomagja egyebek mellett óriás, prémium 4D, világító kültéri Robin medvét is tartalmaz, ami hea nélkül „mindössze” 14 500 lejbe kerül.

Az önkormányzatok „spórlási” igyekezetéből ennyi is elég. Ha hozzáadjuk a honatyákat és a többi „speciálist”, tiszta lesz a kép. Vagy a legújabbat, hogy hétfőn a szerénus első házként elfogadta a Moldovai Köztársaság európai uniós integrációját támogató intézet létrehozásáról szóló törvénytervezetet. A PNL-s törvényhozók kezdeményezése értelmében a jogi személyiséggel rendelkező autonóm közigazgatási intézmény feladata technikai segítséget nyújtani a moldovai intézményeknek és hatóságoknak a csatlakozási tárgyalások során. Az intézet vezetését az államtitkári rangú elnökből és helyettes államtitkári rangú alelnökből álló tanács látja el, fejenként 15 ezer lej fizetéssel.

Emlékeztetünk, hogy a nyáron az akkori pénzügyminiszter azt mondta, „nem akar ijesztgetni” senkit, ezért nem fedi fel a költségvetési hiányt. Szerinte a munka adóterheit csak Románia demográfiai egyensúlyának helyreállításával, munkahelyteremtő programok elindításával egy időben lehet(ne) csökkenteni. Semmi esetre sem euróezrek kibocsátásával közvilágításra. Akkor sem, ha jövőre választások lesznek.

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Menyhárt Borbála

Tájékoztató kampány a cukorbetegségben szenvedőknek

A mozgás, az étkezés ugyanolyan fontos, mint a kezelés

Tájékoztató és nevelő célú kampányt kezdeményezett a Maros Megyei Cukorbeteg Gyerekek és Fialakok Egyesülete (ASCOTID) a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal szociális igazgatóságának a támogatásával. Az 1-es, valamint 2-es típusú cukorbetegségben szenvedő pácienseknek, családtagjaiknak lehetőségük adódik szakemberektől szakszerű információkat szerezni a betegséggel, az életmódbeli teendőkkel kapcsolatosan, illetve feltehetik a betegséggel kapcsolatos kérdéseiket is.

Menyhárt Borbála

A kampány részeként előadás-sorozatra került sor szakemberek, dr. Koródi Melinda diabetológus szakorvos, valamint Adriana Pana dietetikus bevonásával. A találkozókön több, a diabéteszrel kapcsolatos téma szóba került, többek között az általános és az étkezésre vonatkozó tudnivalók, a gyógyszeres kezelés, az életmódbeli változások szükségessége, a betegséggel járó szövődmények, a megelőzés. Egy workshopot is tartottak, ahol a szakemberek gyakorlati tanácsokkal látták el a résztvevőket arra vonatkozóan, mire figyeljenek oda, ha egészségesebben szeretnének étkezni, hogyan kell kiszámolni a szénhidrátmennyiségeket, illetve a cukorbeteg számára ajánlott ételeket, édességeket készítették el. A következő tájékoztató alkalomra november 11-én, a november 14-i diabétesz-világnapot megelőzően kerül sor.

mértékben a páciens hozzáállásán múlik az állapotának az alakulása. Gyakran derül ki, hogy nincsenek különösebb panaszai, így nem tartják be az orvos javaslatát, nem változtatnak az étrendjükön, nem mellőzik a tiltólistán lévő élelmiszereket. Az egészséges étrend és mozgás hiányában azonban a kezelés önmagában nem elegendő, fegyelmezett-ségre van szükség, a páciensnek be kell tartania az életmóddal kapcsolatos szabályo-

által a hasnyálmirigy inzulint termelő béta-sejtjei elpusztulnak, viszont a mai napig nem egyértelmű, hogy mi indítja el ezt a folyamatot, ezért ez esetben megelőzésről sem igazán beszélhetünk. Gyermekkorban az 1-es típusú diabétesz a gyakoribb, azoknál a 10 év alatti gyerekeknél, akiknél diabéteszt diagnosztizálnak, több mint 90 százalékban az 1-es típus a jellemző. Serdülőkorban már kezd megjelenni a 2-es típusú, ez az esetek mintegy 20 százalékát teszi ki.

Az 1-es típusú cukorbetegség egy olyan körkép, ahol relatív rövid idő alatt a páciens szervezetében megszűnik az inzulintermelés, míg a 2-es típusú diabétesz egy anyagcsere-betegség, amikor csökken az inzulintermelés, és jelen van az inzulinrezisztencia is. Az 1-es típusú diabéteszrel diagnosztizált páciensek naponta többször kell pótolják az inzulint, míg a 2-es típusnál vannak esetek, amikor a megfelelő étrend, a diéta mellett elegendő a gyógyszeres kezelés. Egyre több a fiatal páciens, akiket 1-es vagy 2-es típusú diabéteszrel diagnosztizálnak. Érdeklődésünkre, hogy mi állhat ennek a hátterében, dr. Koródi Melinda elmondta: a mozgás hiánya, a rendszeretlen étkezés, az, hogy sokan gyakran csak naponta egyszer, este esznek, hosszú távon anyagcsere-problémák kialakulásához vezet. A 2-es típusú cukorbetegség kialakulásá-

ban az életmódnak óriási szerepe van: a nem megfelelő étkezés, a mozgáshiány, illetve, ha már jelen van a szervezetben a zsírsanyagcsere- vagy vérnyomásprobléma, ezek mind hozzájárulhatnak a diabétesz kialakulásához. A 2-es típusú diabétesz 70 százalékban megelőzhető lenne, ha a megfelelő időben közbe-lépnének. Ennél a típusnál van ugyanis egy „prediabétesz” időszak, amikor megjelennek a normálisnál magasabb vércukorszintérté-kek, de a páciensek általában nem tulajdonítanak neki különösebb jelentőséget, és nem fordulnak orvoshoz, holott a 101-125 közötti vércukorszint már szürke zónának számít, és ilyen értékeknél már ajánlatos orvoshoz fordulni. Ha ebben a prediabétesz szakaszban megtörténik az életmódbeli váltás, a páciens elkezd rendszeresen mozogni, odafigyel a táplálkozására, próbál javítani a stresszkeze-lési módszerein, akkor megelőzhető a helyzet elfajulása. Fontos már ebben a fázisban orvoshoz fordulni, nem pedig az internetről vagy éppen az ismerősöktől tanácsokat be-gyűjteni, ugyanis a szakember tud segíteni azoknak az életmódbeli tényezőknek az azonosításában, amelyeken változtatni kell.

Míg az 1-es típusú diabétesz esetében egy-ből, rövid idő alatt alatt egyértelművé válik, hogy cukorbetegségről van szó, szembetűnő tünetek jelentkeznek – gyakori vizeletürítés, fokozott szomjúságérzet, fáradékonyság, testsúlyvesztés –, a 2-es típusú diabétesz alatto-mosan, lassan, évek alatt alakul ki, és a tünetek sem ennyire egyértelműek. Az esetek nagy részében, amikor tünetek jelentkeznek, az már valamiféle komoly szövődmény jele. Előfordul, hogy agyvérzés vagy szívinfarktus után derül ki, hogy évek óta vannak diabéteszre utaló jelek, és a magas vércukorszint sem új keletű, csak a páciens nem tulajdonított neki különösebb jelentőséget. Ugyanakkor vannak már kezelés alatt álló páciensek is, akik, arra hivatkozva, hogy nincsenek za-varó tüneteik, jól érzik magukat, nem figyelnek oda az életmódjukra, nem tartják be az orvos javaslatát, így rendszeresen magas a vércukorszintjük.

Dr. Koródi Melinda szerint a krónikus szö-vődmények általában négy-öt év után alakul-nak ki. A szövődmények kialakulása azonban nem törvényszerű, ezek nagyrészt elkerülhe-tőek, ezért fontos minél előbb felfedezni a be-tegséget, és minél közelebb tartani a vércukorszintértékeket a normál tartomány-hoz.

A magas vércukorszint okozhat mikro-, il-letve makrovaszkuláris betegségeket. Az 1-es típusú diabétesz esetében a mikrovaszkuláris szövődmények a jellem-zőbbek, a 2-es típusúnál – éppen amiatt, hogy gyakran sok évig hanyagolja a beteg – a mak-rovaszkuláris szövődmények a gyakoribbak. A mikrovaszkuláris szövődmények a szemet, a vesét és a lábat érintik, előfordulhat retino-pátia, neuropátia, amikor az érző-, a motoros, illetve a belső szerveket ellátó idegek is érin-tettek lehetnek. Az érzőidegek érintettsége olyan kóros állapotokat idézhet elő, mint pél-dául az erős fájdalomérzet a lábokban, de ennek az ellenkezője is gyakori, amikor a beteg nem érzi a fájdalmat vagy a hőt. Másik szövődmény a vesebetegség, például a dialí-zisre szoruló betegek mintegy hetven-nyolc-ven százaléka cukorbeteg. A nagyérbetegségek tekintetében felgyorsul az érlelmeszesedés a szívkoszorúerekben, az agyban lévő erekben vagy a láb ereiben, és érelzáródás is előfordulhat.

Rendkívül fontos az orvos–beteg kommunikáció

Nagyon fontosak ezek az alkalmak, hiszen rengeteg kérdés merül fel a páciensekben a betegséggel kapcsolatosan, ugyanakkor a szenzoros vércukorszintmérő készülékek, illetve az inzulinpumpa használata kapcsán is számos részletre kell figyelni – mutatott rá dr. Koródi Melinda diabetológus szakorvos. Mint mondta, a rendelések során a konzultációk sűrűsége miatt a szakorvosoknak nem mindig jut elég idejük részletekbe menően el-magyarázni a betegnek a tudnivalókat, ugyanakkor az is gyakori, hogy egyik alkalomtól a másikig a páciensek elfelejtik a szakember által tanácsolt, apróbb életvitelbeli teendőket. Emiatt is igen hasznosak a kam-pány részeként sorra kerülő találkozások.

A szakorvos hangsúlyozta: a legnagyobb

kat, oda kell figyelnie a rendszeres étkezésre, a mértékletességre, meg kell fogadnia a szem-élyre szabott étkezési tanácsokat, illetve ki kellene hagynia azt a néhány élelmet, amit a szakorvos javasol. Kiemelt jelentősége van ugyanakkor a rendszeres mozgásnak, illetve annak, hogy a cukorbeteg páciensek eljárja-nak néhány havonta vizsgálatra, amikor meg-beszélhetik a szakorvossal az állapotuk alakulását.

Például, ha egy túlsúlyos páciens a súlyfö-löslegének legalább a tíz százalékától meg-szabadul – rendszeres mozgás és megfelelő étrend mellett –, már az is hozhat javulást az állapotában – jegyezte meg a szakember.

Egyre több a fiatal páciens

Az elsősorban gyerekeket és fiatalokat érintő 1-es típusú diabétesz kialakulásáért egy olyan autoimmun folyamat a felelős, ami

Fotók: ASCOTID

Enikő receptjei

Rózsa Enikő

Töltött krumpli

Négy nagyobb krumplit héjában megfőzök, és amikor még langyos, hosszában kettévágom. A belsejét kikaparom, összetöröm és félreteszem. 1/2 kg darált marhahúst sózok, borsozok. Három cikk zúzott fokhagymával, egy fej apróra vágott hagymával, egy kisebb reszelt murokkal, egy cikk apróra vágott zöld kápiapaprikával, egy csokor apróra vágott zöldpetrezselyemmel, egy evőkanál kacsaszírral és két tojással alaposan összedolgozom. A kivájt krumplikat megtöltöm a húsmasszával, egy tepsit sütőpapírral kibélelek, kivajazom, és a krumplikat egymás mellé helyezem benne. Kevés vizet is töltök rá, és alufóliával lefedve, kb. 35 perc alatt készre sütöm. Két dl tejfölt három tojással felverek, megsózom, borsozom és ráöntöm a krumplikra, majd reszelt parmezánnal megszórva kb. még 15 percig sütöm, fólia nélkül.

Sütőtök–avokádó fasírt

Egy közepes méretű sütőtök negyedét két avokádóval (ne legyen túl érett) a nagyobb lyukú reszelőn lereszelek. Öt tojást, két pohár finomabb zabpelyhet, ízlés szerint sót, darált borsot, csipetnyi darált fahéjat, csipetnyi csiliport is hozzáadok. Alaposan összekeverem, majd picit állni hagyom. Egy evőkanál napraforgómag, kis csokor zöldpetrezselyem apróra vágva kerül még bele. Fasírtokat formázok, teflonban kevés olajban mindkét oldalán szép pirosra sütöm őket. Lerben is készíthetjük, picit olívaolajspray-jel lefújom a fasírtokat, így nem száradnak ki. Magvas kenyérral, zöldségsalátával a legfinomabb.

Rakott laska csirkemellel, spenóttal

25 dkg laskát sós vízben megfőzök, majd leszűröm. A vízbe egy kis olajat is töltök, így nem ragad össze a laska. Fél kg csirkemellből, két fej hagymából, egy kisebb paradicsomból, három cikk fokhagymából, egy kisebb piros kápiapaprikából pörköltet készítek, amit előzőleg ízlés szerint megsózom, borsozom, egy kávéskanál ételízesítővel és tetszés szerint pirospaprikával fűszerezem. Fél kg spenótot leforrázom, majd jeges hideg vízzel lehűttem, leszűrtem, és nagyobb darabokba felvagdaltam. Egy jénai tálat kivajaztam, a laska felét belehelyeztem, rászórtam a spenótot, majd a húragut. Befedtem a laska másik felével. Fél liter növényi főzötejszint négy tojással alaposan összedolgoztam, majd a laskára öntöttem. 15 dkg reszelt parmezánnal megszórva kb. 35 percig sütöttem.

Aludttejes mascarponegombóc

Egy liter aludttejet picit sóval főni teszek. Amikor forni kezd, grízt öntök bele. (Én szemre teszem a grízt, a lényeg, hogy sokkal vastagabb masszát kapjunk, mint amikor tejbegrízt készítünk.) Amíg még forró, belekeverek négy tojássárgát és 25 dkg mascarpont. 20 dkg vajat felolvasztok, és aranyárgára pirítom benne a prézlit. Fagyiskanál segítségével gombócokat szaggatok, ha nem túl szabályos, kézzel megformázom. A prézlibe forgatom a gombócokat. Tálaláskor megszórhatjuk fahéjjal, illetve fogyaszthatjuk édes tejföllel, dzsemmel. Ízlés szerint megszórjuk cukorral is.

Jó étvágyat kívánok!

Stresszkezelés demens betegekét gondozóknak

Demenciával élő személyeket gondozó családtagok, ápolók számára szervez műhelymunkát a Gyulafehérvári Caritas Teréz Anya idősök nappali foglalkoztatóközpontja. Olyan személyek számára tartanak stresszkezelés témában műhelymunkát a központ pszichológusai, akik úgy érzik, kihívást jelent számukra az ápolás, és a belső egyensúlyukat megingatja a stressz.

Az ötórás műhelymunkára december 2-án, szombaton reggel 9 órától kerül sor a marosvásárhelyi Caritas Házban, a Mărăști utca 36.

szám alatt. A foglalkozás során a demens betegekét gondozó hozzátartozók, ápolók hatékony stresszkezelési módszereket és lelki egészségvédelmi technikákat sajátíthatnak el. A jelenlévőknek emellett lehetőségük nyílik megérteni és megfogalmazni: mi a stressz, milyen fajtái léteznek, és milyen kiváltó okai lehetnek.

A részvétel ingyenes, de előzetes regisztrációhoz kötött, mivel a helyek száma korlátozott. Jelentkezni november 24-ig lehet a 0741-258-194-es telefonszámon hétköznapokon 8–15 óra között.

A jól hangolt rosette-i kő muzsikusa

Szilágyi Mihály

Senki se lepődjön meg e furcsa cím olvasásán, igyekszem gyorsan helyére tenni a dolgot!

Bizonyára sok zeneértő ember ismeri *A jól hangolt zongora* című, Johann Sebastian Bach által komponált kétkötetes zeneműsorozatot. A barokk korszak a zenélés mellett a hangszer hangolásától is hangos volt. Az ókorból örökölt hangolás a barokk korban akadályozta a zeneszerzők elképzeléseit. A probléma abban állt, hogy az igazán tiszta kvintekre épülő hangolás kedvezett az egyházi-népi hangsoroknak, de kevésbé volt előnyös az általunk megszokott dúr-moll rendszer kialakulásában. Az ókori hangolás szerint nem lehetett minden hangról egy dúr és egy moll hangsort indítani, mert nem hangzott jól. Az igény, hogy a zeneszerző hangnemet válthasson az unalmasság elkerülése érdekében, oda vezetett, hogy hozzá kellett nyúlni a hangoláshoz. A hangolás módosítása azzal járt, hogy hajszálnyit ugyan, de faragni kellett az addig tiszta hangközökből. Talán még a legélesebb fülű zenészek is alig észleltek valamit a „tisztátalanításból”, mégis sokan felzúdultak a módosítás miatt, mondván, elromlik a zene addigi tisztasága. Matematikusok, csillagászok, zenészek tömege kereste a helyes megoldást. Végül megszületett a kiegyenlített, vagyis a temperált hangolás. Hogy bizonyíthatóan a hangolás használhatóságát, Bach megírta a *Das wohltemperierte Klavier* címet viselő sorozatát, melyben minden hangnemben írt egy dúr és egy moll darabot. Ezzel eldöntötte a vitát.

A rosette-i kő szintén egy izgalmas sarokkőve volt a nyelvtudományoknak. Maga a történet azzal kezdődött, hogy 1798-ban Bonaparte Napóleon (egyelőre még) tábornok Egyiptom meghódítására indult. 1799 júliusában francia katonák a Nílus deltájában Rosetta városának Fort Julien erődjét igyekeztek meg-

erősíteni, és sáncsásás közben egy rendkívül érdekes fekete kőre leltek. Napóleon számos tudóst is magával vitt hódító útjára, így azonnal felismerték, hogy ez a kő rendkívüli leletnek számít. A követ azonnal a franciák által alapított kairói kutatóintézetbe szállították. A lelet rendkívülisége abban rejlik, hogy három nyelven írtak rá szöveget: görög nyelven,

egyiptomi démotikus írással, valamint hieroglifákkal. Az egyiptomi hieroglifák megfejtését mindaddig a tudomány számára lehetetlen, reménytelen küzdelemként könyvelték el. A rosette-i kő megtalálásával felcsillant a remény, hogy a hieroglifák titkait sikerül megfejteni. Az egyiptomi hadjárat végül az angolok győzelmével végződött, így a franciáknak át kel-

lett adniuk minden általuk talált leletet, de magukkal vihetek egy lenyomatot a rosette-i kőről. A követ 1802 óta a British Múzeumban őrzik. A hadjárat alatt azonban életre kelt egy új tudományág, az egyiptológia, mely által tudományt szerzett a világ Egyiptom távoli múltba visszanyúló nagyságáról és csodáiról.

A rosette-i kő lázba hozta a XIX. századi nyelvészeket. Sokan igyekeztek megoldani a hieroglifák rejtélyét. A nehézséget a sokféle hipotézis csak tovább tetézte. William Stukely a jeleknek szimbolikus értelmet tulajdonított, Georg Zoëga felvetette, hogy a hieroglifák fonetikusak is lehetnek, Antoine Isaac Silvestre de Sacy egyenesen megoldhatatlannak nevezte a próbálkozásokat. Nem csoda tehát, hogy a brit és a francia tudósokat rendkívüli mértékben lázba hozta a hieroglifák titkának megfejtése. A franciák mint a kő felfedezői, a britek pedig a lelet őrzőiként igyekeztek elsőként lenni a „titkos kód” feltörésében is.

A történet egy rendkívüli emberrel áll szoros kapcsolatban. Thomas Young 1773-ban született egy Somerset nevű angliai városban. A család egy roppant ritka vallási felekezetnek volt a tagja. A kvéker mozgalom a kereszténységhez tartozik, de nincs saját hitvallása. Ez a XVII. században Angliában megalakult vallási felekezet az igazságon, egyenlőségen és a békén alapul, hivatalos nevük Barátok Vallásos Társasága. A vallási irányzat egy másik érdekessége, hogy istentiszteleteiken nem egy prédikátor hirdeti az igét, hanem a gyülekezeti tagok osztják meg egymással hitbeli nézeteiket, amit a Szentírás alapján közösen megbeszélnek. A felekezet tagjai egyszerűen öltözködnek, beszédük visszafogott és alázatos, üzleti életükben nincs alkudozás, sikereikkel nem hivatkoznak. Young e vallási felekezethez való tartozása különös jelentőséget kap a hieroglifák megfejtésének történetében.

A rosette-i kő

(folytatjuk)

1.		GALAMB- JELZŐ LEHET	IDŐS (RÖV.) NÁLA LENTEBB	KIS HÁZ	PÁROS HOLDI	SVÁJCI HÓS (WILHELM)	GYILKOL NAGYIEK KEDVENCE	KÖVÉRSÉG	AZON A HELYEN	HIRTELEN GONDOLAT ÁLLÓVÍZ	A HÁZBA RÖFIKE	... VERITAS (A MEZTE- LEN IGAZ- SÁG)	NUMERO (RÖV.)	LÓ BIZTATÁSA
Egy ismeretlen személy gondolatát idézzük a rejtvény főszoraiban.		A												I
	MINIPAJTA		JEMENI VÁROS A RÁDIUM VEGYJELE				HOSSZÚ NŐI SÁL BÚZA- ÖRLEMÉNY					USA-ÍRÓ (LEON) ÁLLATI FEKHELY		
	PÓLUS TERMÉST BETAKARIT			HAZUDIK VALAMINÉL LENTEBB						BOLTI ÁRUS BENYOMÁS, ELMÉNY				FÉLÉVI ÁBRAHÁM FIA
2.	F	EMELT HAN- GON BE- SZÉL	ÓRÓMAI VIG- JÁTEKÍRÓ KERESZT- FELIRAT		VÉGTAG RÉSZE TANÍT				BÉKÉS ... (SZÍNÉSZNŐ) AZ ANÓD PÁRJA				HATÁRRAG NÍVÓ	
	HIVATALOS AKTA			EBLAK TÉRMÉTER		ARRAFELEI ARATI		NÉMA KÍNI HASAD			A KOBALT VEGYJELE BETOLÓ!		SZÍV (NÉP.) ÁPOLNI KEZDI!	
	... LOLLO- BRIGIDA ÜZEMEN ELKÉSZÍTŐ		FELÉPÍTÉS- MÓD GÖRÖG BETŰ				FR. FIZIKUS CSILLAGÁSZ BELGRÁDI					SZÁZ KILÓ AZ EGYK MÚZSA		
			RÉSZEG NÁLA LEN- TEBBRŐL				ATTILA MÁS NEVE ÖZÖNLŐ					ISZIK (ARGÓ) NŐI NÉV (AUG. 18.)		
	ARAB FÉRFINÉV		TÉTOVÁN MOTOZ KICSINYÍTÓ KÉPZŐ			HEVES ESŐ ÉJFÉLIG!				ZOKOG MAGAS NÖVÉNY		NÉMA INKÁK! AZ ARGON VEGYJELE		
	PESTI RÉSZI RÓTVAD		ÉGTÁJ ELEM VEGY- JELE: MN		ERŐSEN NÉZ RÉGI IDŐ				HARAPÁSNYI ÉTEL LEVEGŐRE VONATKOZÓ				NULLA VELE SZEMBEN	
		HUNOR TESTVÉRE SZÉKELY IS		NEM MEGY EL SÁNCOL A SAKKOZÓ			BUDA CSENDES! ÍRORSZÁG ÍR NEVE		ÍRÓ, MŰ- FORDÍTÓ (LÁSZLÓ) NEMRÉG				RÉSZBEN LEHET! TÖLTÖTT ATOM	
	ÜDÍTŐ FORRÓ ITAL		RANGJELZŐ ELŐTAG FÁSOROS SÉTAUT		BEBORULÓ! SZÍNÜLTIG			MÉREG- CSEPPEKI JELFOGÓ		CIN HIBÁZTAT		ENSZ MUN- KAÜGYI SZERV (RÖV.) ANGOL IDŐ		
	FÖLDET FORGATNA KÖTŐSZÓ		D-AM. KU- KORICAITAL RÓMAI 50				KEZDŐPONT TÁRGYRA- GOS ÉTEL- ÍZESÍTŐ			KORALL- ZÁTONY ÉSZAKI PÉNZ				
		NÉMA GALLI MORZEJEL		FELNŐTT ISKOLÁS ALUMÍNÍUM VEGYJELE			NŐI NÉV (SZEPT. 15.) PUSKÁT HASZNÁL				JÓD ÉS NEON VEGYJELE ODA-VISSZA FÉRFINÉV			LÁM
	KI NEM ÁLLHALT		LE KÍGYÓHANG		BARACS SZERELME MAGYAR AUTÓJEL				HEGY- CSÚCS BESÜTI!			MUTATÓ- SZÓ LITER (RÖV.)		
L.N.J.	T		SZ											

Oktober 19-i rejtvényünk megfejtése: **A tett előtt mérlegelj, hogy a megdondatlanság vádja ne érjen.**

Nagy meglepetés a teqball-vb marosvásárhelyi selejtezőjén

Marosvásárhelyen, a Pongrácz Antal csarnokban rendezték a teqball-világ bajnokság romániai selejtező tornáját. Mind az öt versenyszámban egy versenyző vagy páros nevezhető egy országból a vb-re, a kiírás szerint pedig azok képviselhetik Romániát, akik ezt a versenyt megnyerték, márpedig az eredmények alapján az ötből három versenyszámban marosvásárhelyiek utazhatnak a thaiföldi versenyre.

A legnagyobb meglepetést a Kristály Hunor/Szilágyi Arnold páros okozta, amely egy végtelenségig kiélezett döntőben 12-11, 12-11-re győzött a nagy favorit, a krakkói Európai Játékokon ezüstérmes székelyudvarhelyi Györgydeák Apor/Ilyés Szabolcs duó ellen. Mindketten először vehetnek részt vb-n. Szilágyi Arnold ráadásul két versenyszámban is, hiszen Barabási Kingával együtt nagy fölényrel nyerték a vegyes páros versenyt, a döntőben 12-3, 12-6-ra múlták felül a székelyudvarhelyi Ilyés Szabolcs/Miklós Tünde csapatot. Női egyéniben Barabási Kinga képviseli majd Romániát, miután belföldön nincs kihívója. Ez azonban nem azt je-

lenti, hogy érdemtelenül vesz részt a vb-n, hiszen idén már nyert egy aranyérmét az Európai Játékokon.

Férfi egyéniben a világranglista-vezető Györgydeák Apor, női párosban pedig Miklós Tünde és Lakatos Krisz-

tina (mind Székelyudvarhely) iratkozhatnak be a vb-re.

A 2023-as teqball-világ bajnokságnak november 29. és december 3. között Thaiföld fővárosa, Bangkok ad otthont. (bálint)

Fotó: Teqball Romania

Az Arsenal bevette Sevillát, a hajrában kimaradt a 11-es Manchesterben

A Manchester United megszerezte első pontjait a BL-szezonban, miután 1-0-ra legyőzte a vendég FC Koppenhágát a Bajnokok Ligája 3. fordulójának keddi játéknapján.

A manchesteriek gólját Harry Maguire szerezte a 72. percben, a sokat kritizált angol válogatott védő egy szöglet után bólintott kapuba, de André Onana is kellett a három pont megszerzéséhez, a vendégek ugyanis büntetőhöz jutottak a ráadásban, a kameruni kapus azonban kivédte Jordan Larsson lövését.

A B jelű négyesben az Arsenal a Sevilla otthonában aratott 2-1-es sikerével az élre állt, miután a két kör után vezető francia Lens hazai pályán döntetlenre végzett a PSV-vel.

A C csoportban – amellet, hogy a Real 2-1-re győzött Bragában – a Napoli 1-0-ra nyerni tudott a sérülés miatt Schäfer Andrást nélkülöző Union Berlin vendégeként.

Magabiztos volt a bragai esőben is a Real Madrid, Bellingham ismét betalált

Jude Bellingham eddig minden meccsen betalált a BL-ben Real-mezen.

Eredményjelző

Bajnokok Ligája, csoportkör, 3. forduló:

* A csoport: Manchester United (angol) – FC Koppenhága (dán) 1-0 (0-0), Galatasaray (török) – Bayern München (német) 1-3 (1-1).

A csoport állása: 1. Bayern München 9 pont, 2. Galatasaray 4, 3. Manchester United 3, 4. Koppenhága 1.

* B csoport: Sevilla (spanyol) – Arsenal (angol) 1-2 (0-1), Lens (francia) – PSV Eindhoven (holland) 1-1 (0-0).

A csoport állása: 1. Arsenal 6 pont, 2. Lens 5, 3. Sevilla 2 (4-5), 4. PSV 2 (3-7).

* C csoport: Braga (portugál) – Real Madrid (spanyol) 1-2 (0-1), Union Berlin (német) – SSC Napoli (olasz) 0-1 (0-0).

A csoport állása: 1. Real Madrid 9 pont, 2. Napoli 6, 3. Braga 3, 4. Union Berlin 0.

* D csoport: Benfica (portugál) – Real Sociedad (spanyol) 0-1 (0-0), Internazionale (olasz) – Salzburg (osztrák) 2-1 (1-0).

A csoport állása: 1. Real Sociedad 7 pont (4-1), 2. Internazionale 7 (4-2), 3. Salzburg 3, 4. Benfica 0.

Megyei bajnoki eredmények

* 4. liga, II. értéksorozat, 6. forduló: Hadrév – Bátos 2-6, Mezőpágozca – Gerendkeresztúr 1-3, Nyárádkarácson – Görgénysóakna 2-2, Kerelőszentpál – Gernyeszeg 2-4, Alsóidecs – Mezőgerebenes 0-0, Mezőzáh – Mezőceked 1-4; 7. forduló: Mezőceked – Alsóidecs 2-2, Mezőgerebenes – Hadrév 5-0, Mezőzáh – Kerelőszentpál 3-3, Bátos – Mezőpágozca 0-1, Gerendkeresztúr – Nyárádkarácson 0-0, Görgénysóakna – Gernyeszeg 9-0. Az élcsoport: 1. Görgénysóakna 19 pont, 2. Nyárádkarácson 14 (24-5), 3. Mezőgerebenes 14 (17-4), 4. Mezőceked 14 (17-12).

* 5. liga, 6. forduló: Szászbogács – Somosd 1-7, Nyárádmagyarós – Harangláb 1-2, Désfalva – Sáromberke 1-2, Egestő – Magyarsáros 1-5, Harasztkerek – Jedd 3-0, a Csittszentiván – Nyárádgálfalva mérkőzést elhalasztották; 7. forduló: Jedd – Csittszentiván 5-5, Magyarsáros – Harasztkerek 1-5, Sáromberke – Egestő 1-4, Harangláb – Désfalva 3-0, Somosd – Nyárádmagyarós 7-2, Cintos – Szászbogács 12-1. Az élcsoport: 1. Somosd 18 pont/6 mérkőzés, 2. Jedd 14/7, 3. Nyárádgálfalva 13/5 (20-6), 4. Csittszentiván 13/5 (19-11).

Európa-konferencialiga: Genkben folytatja a Ferencváros

A belga bajnokság legutóbbi ezüstérmese, a Genk otthonában folytatja szereplését ma a Ferencváros a labdarúgó-Európa-konferencialiga csoportkörében.

A magyar bajnok zöld-fehérek veretlenül vezetik az F csoportot, és egy győzelemmel lépéselőnybe kerülhetnek a hozzájuk hasonlóan négy pontos belgákkal szemben.

A Ferencváros történetében fontos mérőszám lesz a találkozó, a 34-szeres magyar bajnok 350. összecsapásán lép pályára a nemzetközi kupaporondon.

Az FTC legutóbb 1995-ben találkozott belga csapattal, akkor az An-

derlechtel vívott – ma már legendásnak nevezhető – párharcot a Bajnokok Ligája selejtezőjében. A zöld-fehérek idegenben 1-0-ra nyertek, majd az Üllői úton 1-1-es döntetlen született, amivel a Ferencváros története során először feljutott a BL főtáblájára.

A Genk egyszer került szembe eddig magyar riválissal, az Európa-liga 2012/2013-as szezonjának csoportkörében otthon 3-0-ra, idegenben 1-0-ra győzte le a Fehérvárt.

Több olyan játékos van, aki mindkét klubban megfordult, a legutóbbi ilyen a ghánai Joseph Paintsil, aki 2017-től 2018-ig erősítette a

Ferencvárost – 27 meccsen tíz gólt szerzett –, most viszont a riválisnál szerepel. De a Genkben és a zöld-fehéreknél is futbalozott a 31-szeres válogatott Tózsér Dániel – 2011-ben belga bajnoki címet is ünnepelehetett –, vagy a 32-szeres válogatott Horváth Ferenc, aki ugyancsak belga bajnoknak (1999) mondhatja magát.

A Ferencváros a szerb Dejan Stankovic irányításával még veret-

len, legutóbb, a hétfőn az újjonc Diósgyőr otthonában nyert remek hangulatú, telt házas rangadót. Ugyanakkor megsérült a gárda és a magyar válogatott bombaformában lévő csatára, Varga Barnabás, elképzelhető, hogy kihagyja a találkozót. Ebben az esetben várhatóan a szerb Aleksandar Pesic kaphat majd lehetőséget elől, ő Miskolcon csereként pályára lépve győztes gólt szerzett.

A Genk jelenleg az ötödik a belga élvonalban, eddig csak egyszer, a második fordulóban, még augusztusban kapott ki, viszont az azóta lejátszott kilenc bajnokijából csak hármat nyert meg és hatszor döntetlenül játszott. Így a legtöbb pontosztokodással rendelkezik az első osztályú csapatok közül.

A Genk – Ferencváros találkozót ma 22 órától az M4 Sport és a Kosuth rádió is élőben közvetíti.

A firenzei vendégjáték (Fiorentina – FTC 2-2) után ismét idegenben lép pályára a Ferencváros

Fotó: MTI/Koszticsák Szilárd

A tabella

1. Ferencváros	2	1	1	0	5-3	4
2. Genk	2	1	1	0	4-2	4
3. Fiorentina	2	0	2	0	4-4	2
4. Cukaricki	2	0	0	2	1-5	0

Televíziós közvetítések

* 19.45 óra: Topolya SC (szerbiai) – Freiburg (német) (Európa-liga, RTL Három), Olympique Marseille (francia) – AEK Athén (görög) (Európa-liga, Pro Arena)

* 22.00 óra: Genk (belga) – Ferencvárosi TC (Európa-konferencialiga, M4 Sport), Liverpool (angol) – Toulouse (francia) (Európa-liga, RTL Három, Pro Arena)

Kinyílt az Őszirózsa

Múlt hét végén a Temes megyei Újszentesen tizenharmadszor rendezték meg az Őszirózsa népdalvetélkedő országos döntőjét. Maros megye képviselői nemcsak élményekkel tértek haza, hanem díjakkal is.

A népdalvetélkedő döntőjén az ország 14 megyéjéből 130 versenyző (előkészítő kis-

diaktól a 8. osztályosokig négy korcsoportban) mérte össze énektudását. A szombaton reggel a református templomban tartott megnyitót követően a Temesvár melletti nagyközség új iskolájában zajlott a vetélkedő, majd addig, amíg a zsűri kiértékelte az előadásokat, a kisebb diákok a Béga-csatornán sétahajózáhattak, a nagyobbak városnézésre mentek. A kiértékelőt és díjkiosztót délután ismét a templomban tartották, amely ezúttal zsolttárok helyett a legjobbak népdalaitól volt hangos.

A Maros megyét képviselő 14 diák és 8 kísérő pedagógus nem hiába szurkolt, a legjobbak felsorolásakor 10 névnek örülhettek. A Csíkfalvi Általános Iskola 6. osztályos tanulója, Kovács Benedek – miután három hete a Dunán innen, Tiszán túl tehetségkutató verseny Kárpát-medencei döntőjén aranyéremben részesült – ezúttal is remekelt, első helyezést szerzett (felkészítő pedagógusai Bocskay Eszter Gizella és Szilágyi Mária Erzsébet). Második helyezést ért el a mezőpanti Kádár Márton iskola 4. osztályos diákja, Barabási Réka (Nagy Andrea tanítványa), a nyárádszeredai Deák Farkas Általános Iskolából a 2. osztályos Györfi Jolán Boglárka (Marton Irén tanítványa), az 5. osztályos Kiss Anna (felkészítő Hajdú Sára), míg a 7. osztályos Csiszér Viola (Ferencz Örs tanítványa) 3. helyezést szerzett. A somosdi iskola 2. osztályos tanulója, Veress Brigitta Tímea (Szabó Piroska tanítványa) dicséretben részesült. A csíkfalvi 2. osztályos Fekete Nóra (Balogh Tünde tanítványa) a Romániai Magyar Da-

Maros megyeiek az újszentesi döntőn

losszövetség különdíját, az ugyanabban az iskolában tanuló 6. osztályos Kovrig Eszter (Bocskay Eszter Gizella tanítványa) pedig a Vass Lajos Népzenei Szövetség különdíját szerezte meg. Haáz Sándor szentegyházi karnagy felajánlásából két különdíjas kisdíák, a nyárádszeredai Dr. Nyulas Ferenc iskola elsőse, Vészi Edina (Fodor Flóra tanítványa) és a 4. osztályos nyárádszeredai Kolozsvári Kincső (Marton Irén tanítványa) jövő nyáron egyhetes néptánc táborban vehet részt. A hétvégi döntőn még a következő diákok képviselték megyénket: Nagy Lajos Krisztián (2. o., Csíkfalva, Balogh Tünde), Péter Edina Renáta (6. o., Nyárádszerede, Fodor Flóra), Hajdú Sára (2. o., Szováta, Kiss Enikő), Henter Anita Kriszta (2. o., Somosd, Szabó Piroska) – értesültünk a nyárádszeredai Marton

Iréntől, aki Maros megye küldöttségét kísérő pedagógusként is hivatalos volt a megméretetésre, és aki ezúttal is köszönetet mondott kollégáinak a segítségért, a szülőknek a támogatásért, valamint a csíkfalvi és szováti önkormányzatoknak, amelyek a diákok és kísérőik szállítását biztosították a Bánságba és haza. Ugyanakkor köszönet jár dr. Fejes Réka megyei tanfelügyelőnek, akinek köszönhetően megyénk képviselői részt vehettek a versenyen, újabb tapasztalatokat szerezhettek, hálásan és boldogan – a legjobbak pénzjutalommal is – térhettek haza. „A népdaloknak nemcsak közösségépítő szerepük van, érzelmeinket és önismeretünket is fejlesztik, gyógyítanak, finoman alakítják életünket és világszemléletünket. A népdal üzenete örök” – állítja a tanítónő. (GRL)

Kovács Benedek ismét remekelt, és első díjat szerzett

Átadták a Székelyföld folyóirat díjait

Október 20-án átadta díjait a Székelyföld folyóirat. A szerkesztőség épületében található Székelyföld galériában tartott rendezvény első mozzanataként Tóth László főkonzul köszöntötte az egybegyűlteket, kiemelve, hogy az olvasást, a kultúrát magát mindenestül átformáló technikai forradalom korában a Székelyföld folyóiratban az állandó értéket látja.

A folytatásban Zsidó Ferenc főszerkesztő kifejtette, hogy huszonhat éves a folyóirat, huszonhatodik alkalommal adják át díjait, ez is jelzi azt a következetesen felvállalt koncepciót, hogy gesztusértékkel jutalmazza azokat a szerzőket, akik szorosabban kötődnek a laphoz, akik az elmúlt években – kiemelten a legutóbbiban – hozzájárul-

tak színvonalának emeléséhez. Székelyföld-díjban részesült Magyar Zoltán budapesti néprajzkutató (akit Mirk Szidónia-Kata laudált), valamint Káli István marosvásárhelyi író (akit Zsidó Ferenc laudált); posztumusz Székelyföld-díjat kapott Bartha György csíkszeredai műfordító, költő, író (laudálta Mirk Szidónia-Kata). A Székely Bicskarend díjat idén Háy János budapesti író-költő érdemelte ki (laudálta Fekete Vince), a Homoródalmás önkormányzatával és az almási unitárius egyházközséggel együtt kiadott Szabó Gyula-émlékdíjat pedig Demeter Arnold csíkszentkirályi fiatal költő kapta (a díj jelentőségéről Csete Árpád almási unitárius lelkész beszélt, a díjazottat Fekete Vince szerkesztő méltatta).

Egységre van szükség a közel-keleti konfliktus eszkalációjának elkerüléséhez

Egységre kell törekedni valamennyi partnerrel az izraeli-palesztin konfliktus eszkalációjának elkerülése érdekében – állapította meg Charles Michel, az Európai Tanács elnöke szerdán a közlő uniós csúcstalálkozóra szóló meghívólevelében.

Az EU-tagországok állam- és kormányfőinek csütörtökön kezdődő, két-naposra tervezett találkozására hívó, az interneten is közzétett levelében Michel kiemelte: a vezetőknek foglalkozniuk kell a konfliktusnak az Európai Unió belüli hatásaival, a társadalmak kohéziójára, a biztonságra és a migrációs mozgásokra gyakorolt következményeivel.

„Találkozónktól azt várom, hogy ismét a lehető leghatározottabban elítéljük a Hamász iszlamista terrrorszervezet Izrael elleni brutális és válogatás nélküli terrortámadásait, és elismerjük Izrael jogát a védekezéshez, összhangban a nemzetközi joggal és a nemzetközi humanitárius joggal” – fogalmazott Charles Michel, majd hozzátette: „megismételjük az összes tűsz azonnali és feltétel nélküli szabadon bocsátására irányuló felhívásunkat is”.

Kiemelte: a romló humanitárius helyzet a palesztin lakosság Gázában komoly aggodalomra ad okot, ezért beszélni kell arról is, hogyan biztosítható a segélyek hatékony eljuttatása és a hozzáférés a legalapvetőbb szükségletekhez.

Az Európai Tanács elnöke arra hívta fel a figyelmet, hogy a közel-keleti fejlemények súlyosbították a világban jelentkező instabilitást és bizonytalanságot. A térség azonnali figyelmet igényel anélkül, hogy csökkentsék az Ukrajnának nyújtott folyamatos támogatást – húzta alá.

Ukrajna uniós támogatásával kapcsolatban Charles Michel kiemelte, hogy fel kell gyorsítani a katonai segítségnyújtást, terveket kell kidolgozni a befagyasztott orosz vagyoni felhasználására, valamint erősíteni kell a diplomáciai kapcsolatokat az igazságos és tartós béke legszélesebb körű nemzetközi támogatása érdekében.

Közölte továbbá: a találkozó arra is lehetőséget kínál, hogy a tagállami vezetők iránymutatást adjanak a többéves keretköltségvetés felülvizsgálataival kapcsolatban annak érdekében, hogy mielőbb megállapodásra jussanak. A legsürgetőbb szükségleteket szem előtt tartva meg kell határozni az EU prioritásait, és dönteni kell a finanszírozás módjairól – írta. Kiemelte: folytatni kell a gazdaságról és a versenyképességről szóló vitát is „a hosszú távú jólét biztosítása érdekében”.

Folytatni kell továbbá a migrációval kapcsolatos megbeszéléseket is, valamint az egyeztetéseket más, szintén aggodalomra okot adó külpolitikai kérdésekről, köztük Koszovó és Szerbia kapcsolatáról, illetve a Száhel-övezetben és a Dél-Kaukázusban kialakult helyzetről – tette hozzá.

Az EU-csúcspénteki munkanapjára tervezett euróvezei csúcstalálkozó a gazdasági és pénzügyi helyzet, valamint az EU makrogazdasági politikája koordinációjának és irányításának áttekintésére ad lehetőséget. A tanácskozáson átbeszélnek a tőkepiaci unió és a bankunió terén elért előrehaladást, valamint a digitális euróval kapcsolatos munkát – tájékoztatót a tagországok állam-, illetve kormányfőit magában foglaló Európai Tanács elnöke. (MTI)

2023. november 5-től bizonyos pénzügyi kihágások esetében a 270/2017. sz. törvény által előírt figyelmeztetés mint szankció már nem kötelező

A Brassói Regionális Pénzügyi Főigazgatóság tájékoztatja a gazdasági szereplőket, hogy 2023. november 5-től bizonyos szabálysértések esetében a 270/2017. számú törvény hatálya alá tartozó szabálysértések megállapításáról szóló 33/2018. számú kormányhatározat 1. számú mellékletének módosítására vonatkozó 937/2023. számú kormányhatározat értelmében a figyelmeztetést szankcióként már nem kötelező alkalmazni.

A normatív okirat hatályon kívül helyez számos olyan jogsértést, amelyek a megelőzésre vonatkozó törvény hatálya alá tartoztak (azaz amelyek esetében az első elkövetéskor kötelező volt a figyelmeztetés), az alábbiak szerint:

- a 207/2015. sz., a pénzügyi eljárásra vonatkozó törvény 336. cikke (1) bekezdésének a.), b.), d.), f.), h.), s.) és ș.) pontjaiban, a 336.cikk 31. és 32. bekezdésében, a 337. cikk 1. bekezdésében említett jogsértések.
- az adóalany/adófizető elmulasztja az adóregisztrációt, a nyilvántartásból való kivonási vagy a belépési nyilatkozatoknak a jogszabályban meghatározott határidőn belüli benyújtását;
- az adóalany/adófizető elmulasztja az adóköteles termékek és jövedelmek, illetve adott esetben az adók, illetékek, járulékok és egyéb összegek, valamint az adókkal, illetékekkel, járulékokkal, adóköteles termékekkel és jövedelmekkel kapcsolatos bármely információ időben történő bevallását, amennyiben a törvény előírja ezek bevallását;
- a 118. cikk (7) bekezdésének b) pontjában meghatározott kötelezettség elmulasztása az adóalany/adófizető részéről, illetve az adófizető azon kötelezettsége, hogy az adóellenőrzés befejezésekor írásbeli nyilatkozatot adjon arról, hogy az adóellenőrzéshez szükséges valamennyi dokumentumot és információt rendelkezésre bocsátotta;
- az adófizető nem teljesíti a tranzferár-nyilvántartás elkészítésére vonatkozó kötelezettségét az ANAF elnökének utasításában meghatározott feltételek és határidők szerint, valamint az adófizető nem teljesíti a tranzferár-nyilvántartás benyújtására vonatkozó kötelezettségét a központi adóhatóság kérésére a 108. cikk (2) bekezdésében foglalt feltételek szerint;
- az adófizető által az adótörvénykönyv 109. cikkének (4) bekezdése alapján az elektronikus formában archivált adatok és az azokat létrehozó számítógépes alkalmazások megőrzésére, valamint az adóhatóságához való benyújtására vonatkozó kötelezettség elmulasztása;
- az adófizető nem nyújtotta be kellő időben az adóhatóság által az 59. cikk alapján kért rendszeres tájékoztatást;
- a személyes adózási helyzet ellenőrzésére kötelezett személy nem tesz eleget a vagyon- és jövedelemnyilatkozat benyújtására vonatkozó kötelezettségének a 138. cikk (7) bekezdése szerint;
- az uniós belüli ügyleteket olyan személyek végzik, akik az uniós belüli gazdasági szereplők nyilvántartásba való bejegyzésére kötelesek, anélkül, hogy a törvénynek megfelelően be lennének jegyezve ebbe a nyilvántartásba;
- az adótörvénykönyv alapján az arra köteles személyek nem nyújtják be kellő időben a természetes személy Romániába való megérkezésekor a természetes személy lakóhelyének megállapítására vonatkozó kérdőívet, illetve a természetes személy Romániából való távozásakor a természetes személy lakóhelyének megállapítására vonatkozó kérdőívet;
- a garancialevél/garanciabiztosítási kötvény 45 napon belüli benyújtásának elmulasztása a 233. cikk (21) bekezdése alapján az adós részéről;
- az adótörvénykönyv hozzáadottérték-adóra vonatkozó szabályai által szabályozott összesítő nyilatkozatok törvényben előírt határidőn belüli benyújtásának elmulasztása;
- hibás vagy hiányos összesítő nyilatkozatok benyújtása – a gazdasági szereplők elektronikus adónyilvántartás használatára vonatkozó kötelezettségéről szóló 28/1999 sz. sürgősségi kormányhatározat 10. cikkének f.), h.), j.) és u.) pontjában említett jogsértések. Ezek közül felsorolunk néhányat:
– a gazdasági szereplők elektronikus adózási pénztárgépek használatára vonatkozó kötelezettségéről szóló 28/1999 sz. sürgősségi kormányhatározat 10. cikkének f.), h.), j.) és u) pontjaiban említett jogsértések. Ezek közül felsorolunk néhányat:
• a c. pontban említettekől eltérő, helytelen adatokat tartalmazó adóigazolás kibocsátása vagy nem tartalmazza a 4. cikk (1) vagy (2) bekezdésében említett összes adatot;
- az elektronikus pénztárgépek üzemeltetője nem adja át az adóigazolást az ügyfélnek és/vagy nem állítja ki a számlát az ügyfél kérésére;
- az elektronikus pénztárgépek felhasználói által az 1. cikk (11) bekezdésében előírt figyelmeztető üzenet megjelenítésének elmulasztása;
- a 4. cikk (12) bekezdésében foglalt rendelkezéseknek az elektronikus pénztárgépek felhasználói általi megsértése, (12) bekezdés a.), d.) pontok;
- az elektronikus pénztárgépek felhasználói nem tartják be a rendelet 4. cikke (12) bekezdésének e.) vagy f.) pontjánál szereplő rendelkezéseket.
– A modern fizetési rendszerek bevezetéséről szóló 193/2002. sz. sürgősségi kormányrendelet 3. cikke (1) bekezdésében említett kihágások. Ezek közül felsorolunk néhányat:
• az 1. cikkben említett intézmények által olyan fizetési terminálok használata, amelyeket nem a 2. cikk (1) bekezdésének megfelelően telepítettek;
- a 2. cikk rendelkezéseinek be nem tartása;
- a fizetési terminálok megsemmisítése, megrongálása vagy műszaki módosítása, amely hibás nyilvántartást vagy csalást okozhat;
- az 1. cikk (1), (3) és (8) bekezdésében foglalt rendelkezések be nem tartása:
– a kiskereskedelmi és nagykereskedelmi tevékenységet folytató, illetve szolgáltatást nyújtó jogi személyek, amelyek egy év során 50.000 lejnél nagyobb összegű készpénzbevételt teljesítenek, kötelesek elfogadni a betéti, hitel- vagy előre fizetett kártyákat fizetőeszközként, POS-terminál és/vagy más modern elfogadói megoldások segítségével, beleértve az elektronikus fizetések elfogadását megkönnyítő alkalmazásokat;
– a közüzemi szolgáltatásokat nyújtó gazdasági szereplők, valamint a közintézmények és hatóságok kötelesek fizetési módként a bankkártyát, hitelkártyát vagy előre fizetett kártyát is elfogadni, mind POS-terminálon, mind az elektronikus fizetések elfogadását megkönnyítő alkalmazásokon keresztül, azaz elektronikus távoli/online fizetési rendszeren keresztül elfogadni a kifizetést.
• az 1. cikk (3) bekezdésében említett jogi személyek megtagadják a betéti és hitelkártyák fizetési eszközként való elfogadását;
- az 1. cikk (4) bekezdésében említett intézmények megtagadják a betéti és hitelkártyát használók számára a készpénzes előleget;
- az 1. cikk (5) bekezdésében említett közlés kihelyezésének elmulasztása, a készpénzes előlegre és a szolgáltatás költségeire vonatkozó tájékoztatás;
- ha a kártyaelfogadó intézmények megtagadják a fizetési terminálok telepítését a 2. cikk (1) bekezdésében meghatározott határidőn belül;
– az adótörvénykönyvről szóló 227/2015. sz. törvény 493. cikke (2) bekezdésének a.) és b.) pontjában, valamint a (4) bekezdésben említett kihágások.
Az adófizetők további információkat kaphatnak:
– a saját virtuális tér szolgáltatáson keresztül – Egységes kapcsolattartási űrlap, Adóügyi segítségnyújtás és útmutatás menüpont,
– telefonon, az ANAF Call Center 031.403.91.60-as telefonszámán.

Kommunikációs, közkapcsolati és sajtóosztály

A hirdetési rovatan megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

MINDENFÉLE

FESTÉST, kőművesmunkát, csempezést, parkettezést, ajtószereplést vállalkozó. Tel. 0771-393-848. (21090)

VÁLLALUNK tetőjavítást, cserépforgatást, vaskapuhegesztést és bármilyen építkezési munkát (saját anyagból is), vakolást, meszelést, szigetelést. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0724-148-777, 0743-402-195, István. (20998)

SZAKEMBER vállal bádógosmunkát, tetőjavítást, meszelést, vakolást, kerítéskészítést, tetőjavítást. Tel. 0724-149-358, 0748-372-247, Csaba. (20998)

SZAKEMBER vállal bármilyen építkezési munkát, javítást, tetőjavítást, meszelést. Anyagot biztosítunk. Vasal is dolgozunk, hegesztünk, vaskeletést készítenek. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0724-148-777, 0743-402-195, István. (20998)

ELHALÁLOZÁS

SIPOS MÁRIA (született Pongrácz) nyugdíjas földrajztanárnő hamvainak örök nyugalomra helyezése október 27-én, pénteken 13 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben! Nyugodjon békében!
A gyászoló család. (p.-l)

Isten akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy **SZABÓ JÓZSEF** életének 88. évében, október 23-án eltávozott. Temetése 2023. október 28-án 10 órakor lesz a marosvásárhelyi katolikus temetőben. Nyugodjon békében, pihenése legyen csendes!
A gyászoló család. (sz.-l)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, nagyapa, testvér, após, apatárs, rokon,

KERESZTES ANDRÁS matematikatanár életének 75. évében csendesen megpihent. Drága halottunk temetése október 26-án du. 2 órakor lesz a mezőpaniti református temetőben.
A gyászoló család. (21114-l)

Szomorú szívvel, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy

JAKAB LAJOS a vegyipari kombinát egykori alkalmazottja, 78 éves korában eltávozott közülünk. Szeretett halottunktól 2023. október 27-én 14 órakor veszünk végső búcsút, református szertartás szerint, a mezőbándi temetőben.

Virrasztása 2023. október 26-án 17-19 óra között lesz a marosvásárhelyi Pax temetkezési vállalat Papiu Ilarian utca 10. szám alatti ravatalozójában.
Nyugodjon békében!
A gyászoló család. (-l)

RÉSZVÉTNILVÁNTARTÁS

Fájdalommal értesültünk szeretett sógorom, **HEINER JACOB** elhunytáról. Őszinte részvételünket fejezzük ki a gyászoló családnak. Nyugodjon békében!
Kiss Őcsi és családja, valamint barátai, ismerősei. (21116-l)

Őszinte részvételünket fejezzük ki Leventének és Zoltánnak édesapjuk, **SZABÓ JÓZSEF** elhunytá alkalmából. A Píthó család. (21120)

Semmi sem fájdalmasabb az életben, mint a szeretett személytől való elszakadás. Együttérzünk kolléganőnkkel, **Tarkányi Edit Erzsébet**tel ezekben a fájdalmas, szomorú pillanatokban, szeretett **ÉDESAPJA** távozásakor. Őszinte részvételünk!
A Gedeon Richter România Rt. közössége. (-l)

MEGEMLÉKEZÉS

Búcsú nélkül, hirtelen elmentél. Üres lett nélküled a mi otthonunk, nincs kivel megoszom örömöm, bánatom.
Mély fájdalomtól megtört, nagyon szomorú és bánatos szívvel, könnyes szemmel emlékezünk október 26-án az egy éve elhunyt drága jó édesanyára, nagymamára, a marosárpataki születésű **SIMON IBOLYÁRA** született Székely.
Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Amíg élek, velem lesz szeretett emléked. Nyugodjál békében, drága jó Édesanyám!
Szomorú, bánatos lánya és családja. (20643)

Fájó szívvel emlékezünk október 26-án a szeretett feleségre, rokonra, a volt marosvásárhelyi **RENDES RÓZÁRA** született Kacsó, aki már 4 éve, hogy itthagyt bennünket. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
Bánatos férje, Lajos és szerettei. (21003-l)

Az idő múlik, az évek telnek, de míg élünk, velünk lesz szép emléked. Virágot viszünk egy néma sírra, de ezzel már téged nem hozhatunk vissza.
Soha el nem múló fájdalommal emlékezünk október 26-án a székelykakaasi **TÖVISSI GÉZÁRA** a gondoskodó édesapára, apósra, nagyapára, testvérré, sógorra, rokonra, munkatársra, a Metalotehnica volt dolgozójára, halálának második évfordulóján.
Ügy mentél el csendesen, szerényen, drága lelked nyugodjon békében!
Elvitted a derűt, a fényt, a meleget, csak egy sugarat hagytál: az emlékedet.
Emléked szívünkben örökké élni fog. Nyugodjál békében!
Gyászoló szerettei. (21102-l)

Marosvásárhely (Központ)
P-ța Mărășești, Nr. 21.
0733 553 976

Marosvásárhely (Tudor)
B-dul 1. Dec. 1918, Nr. 126.
0755 088 379

Medgyes
Str. Pompierilor Nr. 4.
0735 830 678

Nyárádszereda
Str. Pompierilor Nr.1.
0733 553 973

Segesvár
Str. Mihai Viteazu Nr. 40
0770 810 855

Szászrégen (Cardinal)
Str. Cardinal Alexandru Todea, Nr. 25/A
0728 908 856

Szászrégen (Libertății)
B-dul Libertății, Nr. 12/2
0733 553 971

Marosludas
Str. B-dul 1 Dec. 1918. Nr. 7
0735 786 853

Torda
Str. Mihai Viteazu Nr. 2
0729 069 548

Dicsőszentmárton
Str. Victoriei Nr. 21
0736 386 353

Szováta
Str. Principală nr. 151
0773 347 494

www.doraoptics.ro

**HAVI
KEDVEZMÉNY
-15%
SZEMÜVEGLENCSEKRE**

Fundația Culturală Dr. Bernády György Közművelődési Alapítvány

XXV. BERNÁDY NAPOK

2023. október 27. | Kultúrpalota | 18:00 óra

**SZINETÁR
DÓRA**
Csinálok a fesztivált!

BOLBA Tamás zongorista kíséretével

IN PARTENERIAT CU / PARTNERȘĂGEBEN
CONSILIUL JUDEȚEAN MUREȘ / MAROS MEGYEI TANÁCS

CU SPRIJINUL / TÁMOGATÓK
MUREȘ MEGYEI KÖZMŰVELŐDÉSI ALAPÍTVÁNY
NÉPÚJSÁG
TVR
EVA

**Újdonságok a
Kobak könyvesboltokban:**

**A metszés
zsebkönyve**

**Gombászok
kézikönyve**

Keresse fel kávézónkát a vásárhelyi könyvesboltban!

**Gombászok
kézikönyve**

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

Organizer
Organizator
Szervező

Co-organizer
Co-organizator
Társzervező

www.alternativeiff.ro

ALTER-NATIVE 31

International Short Film Festival
Festivalul Internațional de Film de Scurt-metraj
Nemzetközi Rövidfilm Fesztivál
Târgu Mureș / Marosvásárhely / Romania
1–5 November 2023
Palace of Culture

Partners, Sponsors, Media Partners logos at the bottom.

Kányádi Orsolyával

MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN 21 ÓRÁTÓL